

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1062/2019
14.05.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Јасмине Васовић и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. Кривичног законика у вези члана 61. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Александре Бјекић, поднетом против правоснажног решења Апелационог суда у Новом Саду Кж2 1310/17 од 11.12.2017. године, у седници већа одржаној дана 14.05.2020. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Александре Бјекић, поднет против правоснажних решења Вишег суда у Новом Саду Кв 723/17 од 02.11.2017. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж2 1310/17 од 11.12.2017. године у односу на повреду закона из члана 74. тачка 2) Законика о кривичном поступку и члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Решењем Вишег суда у Новом Саду Кв 723/17 од 02.11.2017. године потврђена је оптужница Вишег јавног тужиоца у Новом Саду број КТи 197/14 од 18.08.2017. године исправљена актом ВЈТ у Новом Саду бр КТи 197/14 од 18.10.2017. године.

Решењем Апелационог суда у Новом Саду Кж2 1310/17 од 11.12.2017. године одбијене су као неосноване жалбе окривљеног ББ, браниоца окривљеног ББ -адвоката Зорана Ристића, браниоца окривљеног ББ -адвоката Радета Терзића и окривљеног АА изјављене против решења Вишег суда у Новом Саду Кв 723/17 од 02.11.2017. године.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Александра Бјекић, поднела је благовремено захтев за заштиту законитости против правоснажног решења Апелационог суда у Новом Саду Кж2 1310/17 од 11.12.2017. године, а из садржине захтева произилази да је поднет и против решења Вишег суда у Новом Саду Кв 723/17 од 02.11.2017. године, због повреде одредаба члана 74. став 1. тачка 2) ЗКП, члан 439. став 1. тачка 1) и тачка 2) ЗКП и члана 438. став 1. тачка 1) и тачка 7) ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев и донесе пресуду којом ће предмет вратити у фазу истраге,

уз наредбу да Виши јавни тужилац спроведе истрагу извођењем свих доказа, уз обезбеђивање браниоца окривљеном АА те да тек тада на бази резултата тако спроведене истраге, уколико за то буду постојали законски услови, подигне нову оптужницу на закону засновану.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2 ЗКП) размотрио списе предмета са правноснажним одлукама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреду закона из члана 74. тачка 2) ЗКП и члана 439. став 1. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен, односно нема законом прописан садржај.

Бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву за заштиту законитости указује да је окривљеном у поступку пред Вишим судом у Новом Саду и Апелационим судом у Новом Саду повређено право на одбрану прописано одредбом члана 74. тачка 2) ЗКП. По наводима браниоца окривљени у периоду од 11 месеци и то у фази истраге, подизања оптужнице и подношења приговора на оптужницу Вишег јавног тужиоца у Новом Саду КТи 197/14 од 18.10.2017. године није имао браниоца, прецизније у периоду од 08.05.2017. године до 02.04.2018. године, о чему је, како наводи, неколико пута писмено обавештавао Вишег јавног тужиоца у Новом Саду, као и Виши суд у Новом Саду и коју чињеницу је истицао у писаним приговорима на оптужницу и захтевао да му се именује бранилац по службеној дужности, који је именован 02.04.2018. године.

Изнети наводи из захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се по оцени Врховног касационог суда не могу прихватити као основани из следећих разлога:

Одредбом члана 74. тачка 2) Законика о кривичном поступку прописано је да окривљени мора имати браниоца, ако се поступак води због кривичног дела за које је прописана казна затвора од 8 година или тежа казна и то од првог саслушања па до правноснажног окончања кривичног поступка. Из списка предмета произилази да се, поред осталих окривљених, против окривљеног АА води предметни кривични поступак због постојања оправдане сумње да је извршио продужено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ у вези члана 61. КЗ (за које је прописана казна затвора од 2 до 10 година и за које је, у смислу члана 74. тачка 2) ЗКП прописана обавезна одбрана).

Окривљени је и пре достављања оптужнице имао браниоца, адв. Љубицу Силић, што не спори ни окривљени АА који је дописом од 28.08.2017. године обавестио суд да опозива пуномоћје браниоцу-адв. Љубици Силић и тражио да му се постави бранилац по службеној дужности. Неспорно је да је као бранилац даље поступао адв. Милорад Константиновић који је примио оптужницу 14.09.2017. године, исправку оптужнице

24.10.2017. године и поступао је све до припремног рочишта одржаног дана 13.03.2018. године, када му је окривљени отказао пуномоћје. Стога, произилази закључак да је окривљени у наведеном периоду имао браниоца те не постоји повреда одредбе члана 74. ЗКП.

Бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости указује и на повреду кривичног закона из члана 439. став 1. тачка 1) ЗКП односно да дело за које се окривљени гони није кривично дело. Ове наводе Врховни касациони суд оцењује као неосноване из разлога што ће тек након окончаног поступка суд утврдити да ли у радњама окривљеног има или нема овог кривичног дела, пошто у овој фази поступка стоји само оправдана сумња у погледу радњи окривљеног које му се оптужницом стављају на терет, а које је тужилац квалификовао као кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да се кривични поступак против окривљеног АА води за кривично дело које није прописано као кривично дело Кривичним законом Републике Србије, јер се оптужни акт заснива на члану 234. КЗ који је декриминализован од 01.03.2018. године.

Неспоран је став у правној теорији и у судској пракси, а такав став је у својим одлукама заузео и Врховни касациони суд (Кзз 527/2016, Кзз 551/2019..), да кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. КЗ у начелу није декриминализовано и да може да постоји правни континуитет са кривичним делом злоупотреба службеног положаја из члана 359. КЗ.

Међутим, да ли се у конкретном случају ради о декриминализацији или правном континуитету суд може донети одлуку тек након окончаног поступка па су и у овом делу неосновани наводи захтева браниоца окривљеног којим указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Даље у захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног истиче да је повреду закона из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП као и повреду из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, које представљају законски разлог за подношење захтева за заштиту законитости међутим исте повреде су само формално означене а не конкретизује се у чему се исте састоје, због чега је оцењено да захтев за заштиту законитости у односу на ове повреде закона нема прописани садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП.

Одредбом члана 484. ЗКП предвиђено је да у захтеву за заштиту законитости морају бити наведени разлози за подношење захтева који су прописани одредбом члана 485. став 1. ЗКП. Када је захтев за заштиту законитости поднет због повреде закона, одлука против које је захтев поднет или поступак који је претходио њеном доношењу испитује се само у границама истакнуте конкретне повреде закона, при чему суд није овлашћен да у случају када конкретна повреда закона није опредељена, само на основу образложења захтева процењује коју је конкретно повреду закона бранилац имао у виду приликом подношења захтева.

Како бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости указује на повреду члана 438. став 1. тачка 1) и члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, а исте не

прецизира, то по налажењу Врховног касационог суда поднети захтев у овом делу нема прописан садржај.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП захтев у односу на повреду члана 74. став 1. тачка 2) ЗКП и повреду из члана 439. став 1. тачка 1) ЗКП одбио као неоснован, док је у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 3) ЗКП захтев одбацио и одлучио као у изреци.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић